

L' ART DEL PAGÉS

Secció d' agricultura práctica

Novas Juntas d' extinció.

Sr. Director de L' ART DEL PAGÉS.—Barcelona.

Molt Sr. meu: Segons projecte del Sr. Ministre d' Hisenda, crech que desapareixerán las actuals Juntas de defensa contra la filoxera, relativament, pero en son lloc serán Juntas d' extinció de plagas agrícolas y en particular sobre la viticultura que en veritat es la que avuy necessita mes foment y apoyo, concursos y estudis, per ser la producció terrestre que mes cuidados dona á la gent que travalla la terra.

Dich á la gent que travalla sobre d' ella, per que, per mes propietaris potentats que sigan, d' élls depén mes que de ningú la ruina en que 's trova avuy mes que may, la viticultura: no hi ha regla sens excepció; pero en general, lo mal ve dels nobles propietaris.

Ells son qui passejantse en cotxe per las ciutats, may pensan ab las propietats; élls son qui si 'l gasto, de vega das tot per orgull, que portan, l' invertissin, sinó tot, en gran part, en la ilustració dels seus rabassayres y parcérs tant ab los nous adelants d' adobs com ab análisis dels seus terrenos pera ferse càrrech que hi ha terrenos que están cansats de mantenir sempre la mateixa classe de plantas, ahont ditas plantas ja han absorvit las sustancias que naturalment y forzosament necessitan per viure y fructificar, adelantant algun capital en cas de que los seus subordinats no poguessin, carregant los capitals desembolsats sobre 'ls mateixos fruyts adquirits; allavoras la agri-

cultura se trovaria distintament del estat en que 's trova avuy. Las distintas opinions que d' aqui dimanan, retrahuen á alguns dels projectes necessaris, per sa propia necessitat: si en los demés rams socials hi regnés tanta desidia, tanta discordia, tanta indiferencia y tan poca regla, no hi hauria comers, ni industria, ni armas, ni lletras possibles; fora un caos.

Cuan l' home vol, tot se fá; al mon hi es tot y á Espanya no hi ha mes que dos cosas: cada hu procurá 'l seu ben estar y riure's del mal del vehí.

Alguns dirán aquet no deu tenir altres mals de cap que cuidarse dels altres sinó criticant; senyors, aixó no es criticar directament pera cap persona; aixó es lamentar la trista situació en que 's trova avuy la agricultura, al veure que tant remey té, y nones: tothom fa 'l sort.

Si no fos pagés me'n riuria, pero com veig que de la terra 'm tinch de mantener ho sento vivament, tant per mi com per las classes que tenen de suár per viure.

A la par que sufreixo, també disfruto defensantme del mellor modo que puch; ja se que no haventhi majoría, 'ls elements de defensa 'm surten cars, pero no 'm deixaré combatre per la rutina y critica que alguns me tiran á sobre per assassinarme moralment. Jo no deixo d'alimentar los ceps, no ab fems de caballería y altres semblants, no, aixó 'm resultaria molt car per lo rendiment que dona, 'ls aliiments ab las naturals y verdaderas sustancias que necessitan per fer forsa vi y bò, y sinó, las provas ho demostren que 'ls francesos foren los que la primera compra sempre l' han feta á casa, encara que sigui poch, ab preferència á altres: aquests adobs son mes baratos á la aplicació del cep, no tinch necessitat de fer valls ni rompre arrels, ni carruatges de transport, puig que ab pocas cartretadas n' hi ha per molts mils ceps. ¿Que ho volen sapiguer? donchs allá vá pera que ho sápiga tothom: als terrenos de ceps estérils y clorótichs hi poso *per hectárea*:

Sulfat de ferro al 8 per 100.	800	K.
Carbonat de potassa al 95 per %	400	"
Sulfat de cals. r	400	"
Superfosfat de id. al 15 per %	200	"
Total.	1800	"

Als terrenos calcinosos y fértiles, *per hectárea*:

Sulfat de ferro al 4 per %	400 Kg.
Nitrat de potassa	300 "
Nitrat de sosa	200 "
Total	900 "

¿Saben quants carros se necessitan per portar los adobs de dos hectáreas de vinya? lo carro que un dia al matí prengui l' arada pera llaurar. Fins un altre dia Sr. Director.

Disposi del seu amich y S. S. JOAN MIRAVENT Y COLOMER.

Arbós, Mars de 1890.

Varietats americanas, empeltadas ó no de ceps del país y estrangers presentadas al Concurs-exhibició de Badalona, per D. Joseph Tobella, viticultor á Sant Pol de mar.

1.er grupo —Jacquez de 2 anys de plantació y 1 d' empelt ab la classe *Alicant H. Bouschet*.

Jacquez de 3 anys de plantació y 2 d' empelt ab la classe *Aramon*.

Jacquez de 4 anys de plantació y 3 anys d' empelt ab la *Carinyena*.

Jacquez de 5 anys de plantació y 4 d' empelt ab lo *Moscatell blanch*.

Jacquez de 6 anys de plantació y 5 d' empelt ab *Pansa* (xarel-lo).

Jacquez de 7 anys de plantació y 6 d' empelt ab lo *Sumoll*.

Plantas desde 1 á 7 anys de la varietat *Jacquez*, posadas á viver, pera la producció de sarments pera porta-empelts.

Varios exemplars de *Jacquez* de producció directa de diferents anys de plantació, cultivats en 1 hectárea de terra.

2^{on} grupo. —*Taylor* de 2 anys de plantació y 1 d' empelt ab lo *Sumoll*.

Taylor de 3 anys de plantació y 2 d' empelt ab *Alicant H. Bouschet*.

Taylor de 4 anys de plantació y 3 d' empelt ab la *Carinyena*.

Taylor de 5 anys y 4 d' empelt ab lo *Terret-Bouschet*.

Taylor de 6 anys y 5 d' empelt ab la *Pansa* (xarel-lo.)

De criadero, desde 1 á 7 anys, varios exemplars de *Taylor*, com á porta-empelts. Estensió cultivada, 2 hectáreas.

3.er grupo. —*Riparia* de 2 anys de plantació y 1 d' empelt ab *Pansa* (xarel-lo.)

Riparia de 3 anys y 2 d' empelt ab *Alicant H. Bouschet*.

Riparia de 4 anys y 3 d' empelt ab *Pansa* (xarel-lo.)

De criadero, desde 1 á 4 anys, varios exemplars de *Riparia*, com á porta-empelts. Estensió cultivada, 6 hectáreas.

4.º grupo — *Clinton* de 2 anys de plantació y 1 d' empelt ab *Pansa* (xarel-lo.)

Clinton de 3 anys y 2 d' empelt ab *Roig de la Costa*.

Clinton de 4 anys y 3 d' empelt ab *Sumoll*

Clinton de 5 anys y 4 d' empelt ab *Alicant H. Bouschet*.

De criadero, desde 1 á 7 anys, varios exemplars com á porta-empelts. Estensió cultivada, 1 hectárea.

5.º grupo. — *Louisiane* de 2 anys de plantació y 1 d' empelt ab *Pansa* (xarel-lo.)

Louisiane de 3 anys y 2 d' empelt ab *Sumoll*.

Louisiane de 4 anys y 3 d' empelt ab *Alicant H. Bouschet*.

De criadero de 1 á 7 anys, varios exemplars de *Louisiane* com á porta-empelts. Estensió cultivada, 1 hectárea.

6.º grupo. — *Cunningam* de 2 anys de plantació y 1 d' empelt ab *Sumoll*.

Cunningam de 3 anys de plantació y 2 d' empelt ab *Pansa* (xarel-lo).

Cunningam de 4 anys de plantació y 3 d' empelt ab *Roig de la Costa*.

Cunningam de 5 anys de plantació y 4 d' empelt ab *Cagané*.

De criadero, de 1 á 7 anys, varios exemplars de *Cunningam* com porta-empelt. Estensió cultivada, 1 hectárea.

7.º grupo. — *Solonis*, varios exemplars de criadero; desde 1 á 3 anys com á porta-empelts. Estensió cultivada, 25 árees.

8.º grupo. — *Rupestrис*, varios exemplars de criadero, desde 1 á 3 anys com á porta-empelts. Estensió cultivada, 1 hectárea.

Exemplars d' *Scapernung* de 7 anys.

Un grupo de sarments de cada una de las varietats expressadas.

Saquets de terra ahont están cultivadas las distintas varietats citadas.

Resúm.

Pera 'l *Jacquez*, terrenos compactes (argilenchs). — Pera 'l *Taylor*, terrenos de consistencia mitjana. — Pera la *Riparia*, terrenos fondos y principalment d' aluvió ó sorrenchhs d' avingudas de riera. — Pera 'l *Clinton*, terrenos saulonenchs argilosos (granítichs). — Pera la *Louisiane*, terrenos saulonenchs argilosos (granítichs). — Pera 'l *Cunningam*, terrenos saulonenchs argilosos (granítichs), Pera 'l *Solonis*,

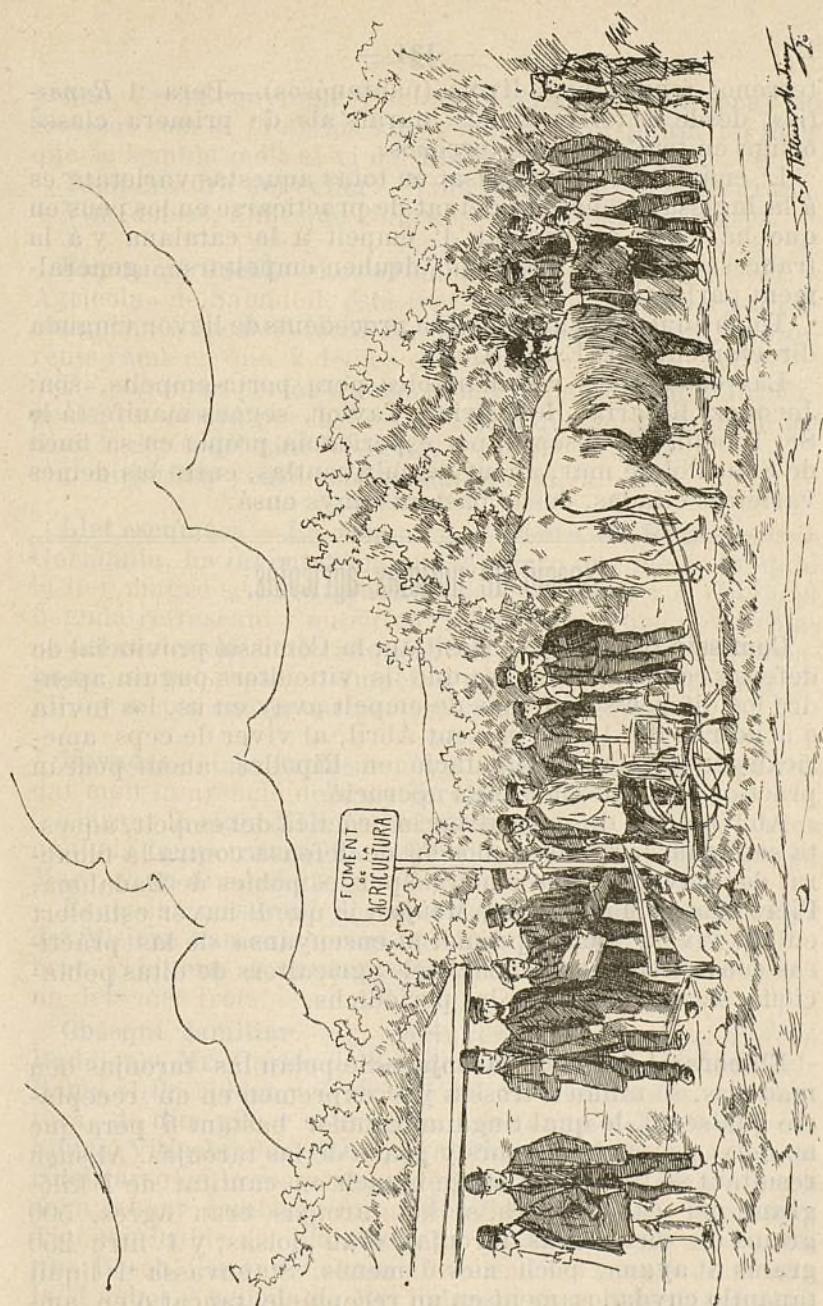

Figura 254.

Dia 12 de Mars de 1890. —Probas fetas ab la arada-Bajac, tirada per un parell de bous,
en lo Concurs viticola de Badalona.

terrenos fondos, negadívolos (pantanósos).—Pera 'l *Rupestrис*, desde 'ls terrenos mes ingratis als de primera classe ó siga en tota classe de terrenos.

L' empelt mes generalisat en totas aquestas varietats es á la inglesa, no havent deixat de practicarse en los peus en que ha sigut convenient, l' empelt á la catalana y á la francesa. Fins als 2 anys no deuen empeltarse, generalment parlant.

Totas aquestas varietats son procedents de llevor vinguda directament dels Estats-Units.

Las castas mes recomanables pera porta-empelts, son: Jacquez, Riparia, Rupestris y Taylor, segons manifestá lo Sr. Tobella (D. Joseph), per esperiencia propia en sa finca de Sant Pol de mar, ahont vé cultivantlas, entre las demés varietats citadas, desde bastants anys ensá.

Secció de notícias agrícolas.

Comissió filoxérica —Desitjant la Comissió provincial de defensa contra la filoxera que 'ls viticultors puguin apendre los diferents sistemes de empelt avuy en us, los invita á acudir lo dia 15 del present Abril, al viver de ceps americanos creat per la Diputació en Ripollet, ahont podrán practicar gratuitament una operació.

Ab l' objecte de generalisar la práctica del empelt, aquesta setmana, la Comissió docent de defensa contra la filoxera, deu haver fet una excursió per los pobles de Badalona, Piera, Santa Margarida y Monjos, ja que l' haver establert en ells vivers locals, permet la ensenyansa de las prácticas convenientes, en benefici dels agricultors de ditas poblacions, segóns llegím en los periódichs.

Elaboració del vi de taronja.—Se pelan las taronjas ben maduras, se tallan á trossos y s' expremen en un receptácle qualsevol, lo qual tinga un colador bastant fi pera que no deixi passar las llevors y grans de las taronjas. Al such resultant se li afegeix sucre blanch en cantitat de 1 kilogram per cada 5 litres, si las taronjas eran agres, 500 grams de sucre si las taronjas eran dolsas, y 1 litre 250 grams d' aygua, poch mes ó menos. S' envassa 'l líquit tapantlo cuidadosament en un receptácle tancat ó en am-

pollas, ó com convinga, y se deixa fermentar per espay de 8 mesos com se fa ab los vins generosos, resultant un licor que se sembla molt al vi del Rhin, d' exquisit gust.

Temperatura del celler.—Vins sechs, de 15 á 20 graus.
—Vins dolsos, á mes de 25 graus.—No hi ha trasbalsos.

Exposició local.—Lo «Foment Mercantil, Industrial y Agrícola» de Sabadell, está fent los preparatius pera organizar una Exposició local de tots los productes, en los dife-rents rams en que 's dedica dita ciutat.

De poguerse portar á felis terme 'l pensament, dita Exposició s' obrirà per la Festa Major, que se celebra en los dias 1, 2 y 3 del vinent Agost.

Desitjariam veure confirmada la noticia.

Llet escumosa—Lo senyor E. Ahlborn de Hildesheim á Germania, ha inventat un nou aparato per medi del qual la llet magre se la satura d' acít carbónich y s' obté una beguda refrescant y nutritiva, la que forma una nova branca del comers de la llet. Aquesta llet, escumosa com lo *champagne*, se pot posar en ampollas d' aygua de Seldz ó carbónica y se pot conservar per espay de set setmanas.

Nevadas.—Las copiosas nevadas del mes passat han cridat molt la atenció dels meteorólechs.

Durant lo sigle XIX no hi hagut més que set anys en los quals la temperatura ha baixat tan considerablement en Mars, y un d' aquests set es lo de 1890.

Es mes, á no ser per los días de primavera, que 'ls vents del Mitjorn han entreposat en Janer y comensament de Febrer, l' hivern d' enguany contaría ser en la historia com un dels mes frets.

Obsequi familiar.—L' enginyer francés, domiciliat á Badalona, Mr. Carles de Salazar, lo tributá en lo dia dels Rams al President y Secretari del «Foment de la Agricultura» de dita vila y al President del Jurat del concurs-exhibició viticola de 1890, que ab tan bon éxit acabava de celebrarse en la mateixa, obsequiantlos ab un dinar á casa seva; ahont també hi foren convidats los Srs. Alcalde y Tinent-Alcalde de Badalona, lo Director de *El Eco* y los Srs. Bosch, Turent y algun altre: fent los honors de la taula 'l nebó y neboda de Mr. Salazar, ab la delicadesa acostumada entre familias ben educadas.

Las personas reunidas fraternisaren perfectament durant tot lo temps que estigueren plegadas, sentint la separació forsosa, com ho demostráren totes ellas en los brindis que mútuament se creuháren durant molta estona; emportantsen la major part los senyors Caritg y Turent; no sense que deixessin de ferho 'ls senyors Salazar, Bosch, Pujol, Planas, Tobella, Ventura y alguns altres qual nom sentíem no recordar.

Per nostra part remerciém á Mr. Carles de Salazar per la galantería ab que distingui al director de L' ART DEL PAGÉS; aixís com á tots los demés companys de taula.

Premis pera 'l Concurs viti-vinicola de 1891. —Pera 'l que deu celebrar lo «Foment de la Agricultura» de Badalona en l' any vinent, ja hi han oferts dos premis en metàlich: l' un d' ells està fixat pera 'l millor pitó que, á judici del Jurat, se presenti á concurs y puga adoptarse fàcilment á qualsevol dels pulverisadors coneguts ó nous; y l' altre, que encara no se li ha donat destino fixo, se deixa al arbitre de la Junta Organisadora que resulti elegida pera 'l Concurs viti-vinicola de 1891.

No son solsament aquests los premis oferts, donchs altres ne vindrán, ja que sabém hi ha Corporacions y personas amants del pervindre de nostra agricultura, disposadas á donarne d' altres.

Cereals, olis y vins. VINS.

Lo Sindicat dels grans magatzemistas de vins de Paris ha rebut per diferents conductes la notícia de que á Inglaterra se fa una activa propaganda á favor dels vins de Australia y contra 'ls vins francesos. Lo major perjudici se segueix de què 'ls magatzemistas inglesos presentan los vins del hemisferi Sud com vins de Burdeus pera vendre 'ls com á tals.

L' assumpto interessa á Espanya, porque nostras remesas directas de vi á Inglaterra son encara petitas, y sent Fransa lo celler de nostres vins, tot perjudici de la viticultura francesa refluixen en dany de la nostra. Per aixó es lògich que recomaném la conveniencia de mellorar la vinificació, y seguint lo gust dominant en cada poble, buscar-nos consumidors directes.